

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

**про виконання рішення Рахункової палати від 25 грудня 2024 року
№ 59-1 «Про розгляд Звіту про результати аудиту відповідності
використання коштів державного бюджету та управління
активами Національним агентством України з питань виявлення,
розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та
інших злочинів» об'єктом контролю**

Відповідно до Плану роботи Рахункової палати на 2024 рік, затвердженого рішенням Рахункової палати від 23 листопада 2023 року № 28-5 (зі змінами), проведено аудит відповідності використання коштів державного бюджету та управління активами Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, з метою встановлення фактичного стану справ, аналізу та оцінки діяльності з володіння, користування та розпорядження активами, на які накладено арешт у кримінальному провадженні чи у справі про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави і вирішено питання про їх передачу Національному агентству України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (далі – АРМА, Агентство), а також ідентифікації можливих невідповідностей цієї діяльності вимогам чинного законодавства України, причин їх виникнення, формування відповідних висновків та рекомендацій за результатами аудиту.

Захід державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) проведено на об'єкті контролю з 05.08.2024 по 06.12.2024, яким охоплено період діяльності Агентства за 2022–2023 роки та I півріччя 2024 року.

На сьогодні результати діяльності АРМА з володіння, користування та розпорядження активами, на які накладено арешт у кримінальному провадженні чи у справі про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави, неповною мірою відповідають очікуванням, які передбачали запровадження прозорих і ефективних механізмів формування та реалізації державної політики у сфері управління такими активами.

З часу утворення Агентства у 2016 році цілісної системи управління активами не створено. Виконуючи функції з управління активами, АРМА не мало достатніх інструментів, необхідних для збереження та за можливості максимізації економічної вартості активів і отримання додаткового фінансового ефекту. До Єдиного державного реєстру активів, на які накладено арешт у кримінальному провадженні (далі – ЄДРА), станом на 01.07.2024 внесено 100447 ухвал суду щодо накладення арешту, з яких лише 1195 (1 відс.) передбачали передачу активів в управління АРМА.

Процес прийняття і передачі Агентством активів в управління (на реалізацію) відбувався в умовах недосконалості нормативно-правової бази, недостатності та фрагментарності інформації, неврегульованості

Документ СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
33-37/28 від 13.03.2025 15:34
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000365E3800F9A5CC00
Підписувач Пушко-Цибуляк Єлизавета Михайлівна
Дійсний з 12.01.2024 0:00:00 по 11.01.2026 23:59:59

взаємовідносин між АРМА та органами прокуратури і досудового розслідування у питаннях прийняття-передачі активів в управління. Не було врегульовано питання здійснення АРМА обліку прийнятих та переданих в управління активів, а контроль за ефективністю управління ними та збереженням економічної вартості виявився недостатнім. За таких обставин ухвалені учасниками процесу організаційно-управлінські рішення спричиняли безсистемність та непослідовність дій.

Як наслідок, протягом 2022 року – I півріччя 2024 року не забезпечено виконання 549 із 684 ухвал суду, активи на суму понад 39,4 млрд грн досі залишаються неприйнятими в управління. Додаткові фінансові можливості орієнтовно на суму 6 млрд грн не використані.

Водночас за підсумками I півріччя 2024 року спостерігалось покращення показників діяльності АРМА порівняно з попередніми роками, що дало змогу забезпечити надходження до державного бюджету від управління активами на суму понад 0,4 млрд грн, отримати дохід від управління грошовими коштами – 0,6 млрд грн, спрямувати 6,8 млрд грн грошових активів на депозитний рахунок у банку (в тому числі 1,6 млрд грн від реалізації активів), за які придбані облігації внутрішньої державної позики (“Військові облігації”) на 5,4 млрд гривень. Запорукою цього стало відкриття Агентством у II півріччі 2023 року доступу до публічної частини ЄДРА.

Згідно з рішенням Рахункової палати від 25 грудня 2024 року № 59-1 (далі – Рішення) АРМА (лист від 09.01.2025 № 33-53) надіслано Звіт про результати аудиту відповідності використання коштів державного бюджету та управління активами Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (далі – Звіт), Рішення, а також план заходів реагування об’єкта контролю на Рішення.

Рішення та Звіт надіслано Верховній Раді України (лист від 09.01.2025 № 33-57), Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (лист від 09.01.2025 № 33-55), Кабінету Міністрів України (лист від 09.01.2025 № 33-58), Офісу Генерального прокурора (лист від 09.01.2025 № 33-54) та Державному бюро розслідувань (лист від 09.01.2025 № 33-56).

Відповідно до статті 36 Закону України «Про Рахункову палату» об’єкт контролю поінформував Рахункову палату про результати розгляду Звіту та Рішення і надав План заходів реагування АРМА на Рішення (далі – План заходів) щодо виконання наданих об’єкту контролю рекомендацій (лист від 31.01.2025 № 1057/1-30-25/10.2).

Комітетом Верховної Ради України з питань антикорупційної політики 23.01.2025 проведено засідання, на якому за участі, зокрема, представників Рахункової палати, АРМА розглянуто Рішення та Звіт і за підсумками розгляду, з урахуванням законопроектів з питань управління активами, внесених до Верховної Ради України, з метою удосконалення законодавчих актів України, народними депутатами розроблено та внесено в установленому порядку до

Верховної Ради України новий законопроект (реєстр. № 12374-д), у положеннях якого враховано низку відповідних рекомендацій Рахункової палати.

Офіс Генерального прокурора поінформував Рахункову палату (лист від 10.02.2025 № 31/3-18ВИХ-25), що згідно з підпунктом 9 пункту 5 Рішення з метою проведення звірки даних щодо кількості ухвал судів та вартості активів, переданих на їх виконання, листом від 07.02.2025 скеровано до АРМА пропозиції щодо включення представників відомства до складу відповідної міжвідомчої робочої групи з вирішення окреслених питань. Крім того, на виконання статті 10 Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» Офісом Генерального прокурора опрацьовано проект спільного наказу «Щодо взаємодії АРМА з органами прокуратури, органами, що здійснюють досудове розслідування, з деяких питань передачі в управління активів, на які накладено арешт у кримінальному провадженні», за результатами опрацювання якого Офісом Генерального прокурора до АРМА надіслано лист від 25.12.2024 із відповідними зауваженнями та пропозиціями.

Державне бюро розслідувань поінформувало Рахункову палату (лист від 31.01.2025 № 1063-25/10-2-05-02-1347/25), що отримані матеріали за результатами розгляду Звіту долучено до кримінального провадження № 62024000000000677 від 30.07.2024 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого частиною другою статті 367 Кримінального кодексу України.

Рахункова палата загалом затвердила 16 рекомендацій (пропозицій), виконання яких підлягає контролю.

Висновки, рекомендації (пропозиції) та заходи, що має бути вжито для усунення виявлених недоліків:

1. Висновки Рахункової палати:

Досліджуючи нормативно-правове забезпечення процесу управління АРМА активами, на які накладено арешт у кримінальному провадженні чи у справі про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави або які конфісковано у кримінальному провадженні чи стягнено за рішенням суду в дохід держави внаслідок визнання їх необґрунтованими (далі – Процес), ухвалені на всіх його етапах організаційно-управлінські рішення, аудитом встановлені причинно-наслідкові зв'язки, які впливали на ефективність управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів:

1. Прогалини та неузгодженості у частині прийняття і передачі Агентством активів в управління (на реалізацію) в сукупності з не врегульованістю питань взаємодії АРМА й органів прокуратури, досудового розслідування спричинили безсистемність і непослідовність дій при ухваленні організаційно-управлінських рішень на всіх етапах Процесу.

Зволікання з формуванням нормативно-правового поля, достатнього для виконання завдань та функцій Агентства, на етапі його створення, а також

тривале непризначення на посаду керівника АРМА призводили до безсистемності та непослідовності дій при управлінні активами та поглиблювали наявні невідповідності Процесу вимогам законодавства.

Попри активізацію у 2024 році роботи з формування державної політики у сфері управління арештованими активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (розроблено 11 законопроектів, 1 проєкт постанови Кабінету Міністрів України), створені нормативно-правові засади та організаційно-управлінське середовище діяльності АРМА є недостатніми для ефективної реалізації процесу управління цими активами та не гарантують повноти й прозорості виконання покладених на Агентство завдань у визначеній сфері.

2. Не створено достатнього правового підґрунтя для забезпечення прийняття активів в управління, а встановлені внутрішні регламентні норми не узгоджуються із законодавством та не врегульовують відносин між Агентством та органами прокуратури, органами досудового розслідування. Це спричинило суттєві розбіжності між даними АРМА та інформацією Офісу Генерального прокурора щодо кількості ухвал та вартості переданих Агентству активів за цими ухвалами.

Невизначеність конкретних строків та чітких заходів, які мають вживатися органами прокуратури та АРМА, спричинили затягування процесу прийняття Агентством в управління активів. Як наслідок, не забезпечено виконання 80,3 відс. ухвал суду, активи на суму 39,4 млрд грн досі залишаються неприйнятими Агентством в управління, додаткові можливості, орієнтовно, на 6 млрд грн не використані.

Прийняття в управління коштів у готівковій та безготівковій формах або банківського металу здійснюється АРМА без належного законодавчого врегулювання питання прийняття усіх наявних грошових активів і банківських металів та проведення конкурсного відбору державних банків для їх обслуговування, що унеможливило прийняття коштів в інших валютах, крім доларів США і євро, зношених і пошкоджених купюр та банківських металів. Через неузгодженість процедури приймання-передачі коштів в управління не прийнято 833,8 тис. євро, 687,0 тис. дол. США, інших валют у гривневому еквіваленті на суму 1,9 млн грн, а також 465,0 тис. грн та банківських металів оціночною вартістю 22,0 млн гривень.

3. З часу утворення Агентство не відображало в бухгалтерському обліку прийняті в управління активи (крім грошових активів) на мільярди гривень та здійснювало лише управлінський облік на базі створеного ЄДРА, який не містить повної і достовірної інформації про вартість та кількість активів. Це ставить під сумнів достовірність даних про їх оцінку та збереженість вартості.

Функціонування ЄДРА в такому форматі не забезпечує АРМА достатньою інформацією для ухвалення ефективних організаційно-управлінських рішень щодо поводження з активами. При цьому не запроваджено автоматизації управлінського обліку та його синхронізації з бухгалтерським, не введено в промислову експлуатацію переданого на баланс

АРМА ще у 2020 році за рахунок коштів міжнародної технічної допомоги програмного продукту “Система менеджменту активів АРМА” для автоматизації обліку активів.

Разом з тим у грудні 2024 року Агентством, з урахуванням зауважень аудиторів Рахункової палати, внесено зміни до облікової політики в частині визначення механізму відображення в бухгалтерському обліку (на позабалансових рахунках) господарських операцій з отримання арештованих активів, переданих в його управління.

4. Попри те, що надходження до державного бюджету від управління активами мають тенденцію до суттєвого збільшення, недостатність організаційно-управлінських рішень в умовах неузгодженості нормативно-правового забезпечення та неналежного контролю не сприяла ефективності управління активами, а недосконалість процедури їх реалізації призводила до суттєвого зниження вартості. Як наслідок, втрачено можливості від здійснених уповноваженими органами заходів із боротьби з корупцією, економічною та іншою злочинністю, розрахунково, в сумі 850,6 млн гривень (у 2022 році – 362,0 млн грн, у 2023 році – 461,0 млн грн, у 2024 році – 27,6 млн гривень).

4.1. За період, що підлягав аудиту, надходження до державного бюджету від управління активами збільшилися з 34,8 млн грн за 2022 рік до 296,5 млн грн лише за I півріччя 2024 року, тобто у 8,5 раза. При цьому наявні значні резерви максимізації вказаних обсягів надходжень, адже вони одержані на виконання умов лише 32 із 50 чинних упродовж періоду аудиту договорів управління. Це спричинено зволіканням із фактичною передачею активів управителям (в окремих випадках – до двох років навіть за наявності укладеного договору управління), а також недостатнім контролем за ефективністю управління активами, в деяких випадках – незабезпеченням такого контролю. Окрім цього, законодавством не встановлені чіткі критерії, за якими АРМА як уповноважений державний орган має здійснювати контроль за ефективністю управління активами та моніторинг збільшення (збереження) їх економічної вартості. Як наслідок, створюються додаткові умови для неналежного збереження активів та, відповідно, недонадходжень до державного бюджету доходів від управління ними.

4.2. За третиною договорів не забезпечується перерахування управителями до державного бюджету коштів від управління активами та створюються передумови для зменшення їх економічної вартості. Тільки за чотирма договорами з управління недонадходження до державного бюджету становили понад 11,5 млн гривень.

4.3. Через невизначеність у договорах управління корпоративними правами норми щодо обов’язкового спрямування частини прибутку до державного бюджету, за п’ятьма такими договорами ця плата не здійснювалася, а за рештою кошти надходили у незначних обсягах порівняно з результатами діяльності відповідних суб’єктів.

4.4. Недосконалість нормативно-правових актів у частині проведення електронних торгів та невизначеність чітких критеріїв і умов при зниженні вартості активів, які реалізуються на електронних аукціонах, призводять до суттєвої різниці між вартістю реалізації та ринковою вартістю активів (в окремих випадках у декілька разів), зокрема, через застосування оцінювачами, яких організатор (організатори) електронних торгів обирає (обирають) на власний розсуд, різних понижуючих коефіцієнтів до ринкової вартості активів.

5. Виділені з державного бюджету протягом 2022–2024 років 610,8 млн грн на здійснення керівництва та управління у сфері виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (КПКВК 6431010), становили лише 56 відс. визначеної АРМА потреби. Диспропорції в умовах оплати праці працівників АРМА, які виникли внаслідок недоліків законодавства, призводили до значної плінності кадрів. У сукупності з недостатністю фінансового ресурсу на підтримку матеріально-технічної бази Агентства це не сприяло створенню організаційної основи для посилення інституційної спроможності державного органу за весь час його існування.

В умовах обмеженості фінансування за рахунок створення штучної економії фонду оплати праці 66,2 млн грн спрямовано на виплату надбавки за інтенсивність праці державних службовців у значних розмірах (100–225 відс.), яка встановлювалася без належного обґрунтування, чим нівельовано заохочувальну роль таких виплат. На проведення без достатніх підстав незалежних аудитів своєї діяльності АРМА використало нерезультативно ще 1,8 млн грн, а внаслідок неефективного управління до державного бюджету наприкінці 2022 і 2023 років повернено як невикористані 36,3 млн гривень.

2. Рекомендації (пропозиції) Рахункової палати:

1. Рішення та Звіт надіслати Верховній Раді України у п'ятнадцятиденний строк і рекомендувати:

1) розглянути та ухвалити відповідні рішення щодо законопроектів із питань управління активами, які внесені до Верховної Ради України та зареєстровані в установленому порядку, а саме:

“Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та інших законодавчих актів щодо врегулювання порядку інформування прокурорів про виявлення активів, на які може бути накладено арешт у кримінальному провадженні” (реєстр. № 11473 від 12.08.2024);

“Про внесення змін до статті 12 Закону України “Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів” щодо посилення контрольних повноважень Громадської ради” (реєстр. № 11397 від 08.07.2024);

“Про внесення змін до статті 21 Закону України “Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів” щодо підвищення

ефективності управління активами” (реєстр. № 11009 від 12.02.2024);

“Про внесення змін до Закону України “Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів” щодо підстав притягнення до дисциплінарної відповідальності працівників Національного агентства” (реєстр. № 10451 від 31.01.2024);

“Про внесення змін до частини другої статті 21 Закону України “Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів” (щодо встановлення чіткого і прозорого механізму відбору управителів активами) (реєстр. № 10390 від 05.01.2024);

“Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності діяльності у сфері виявлення, розшуку та управління активами” (реєстр. № 10069 від 18.09.2023);

“Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реалізації принципу пріоритету кримінального арешту та вдосконалення діяльності Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів” (реєстр. № 6144 від 07.10.2021).

2. Рішення та Звіт надіслати Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики та рекомендувати розглянути на своєму засіданні рішення Рахункової палати про результати аудиту та за підсумками такого розгляду, з урахуванням законопроектів з питань управління активами, внесених до Верховної Ради України та зареєстрованих в установленому порядку, розробити пропозиції з метою удосконалення законодавчих актів України щодо:

процесу управління активами шляхом впровадження нових моделей, можливості залучення інституту арбітражних керуючих до управління окремими категоріями (групами) активів;

управління арештованими корпоративними правами (скасування обмежень щодо отримання згоди власника та передбачення відповідних запобіжних заходів);

планування діяльності перед арештом (врегулювання взаємодії органів досудового розслідування та АРМА при підготовці клопотань щодо накладення арешту на активи, які планується передати в управління АРМА);

пріоритезації кримінального арешту задля унеможливлення блокування виконання судових ухвал;

визначення конкретних заходів та чітких строків при передачі активів в управління Агентству з моменту винесення ухвали суду для всіх учасників цього процесу, а також встановлення строків для передачі Агентством активів управителям;

особливостей конкурсного відбору управителів активів, юридичних осіб, які здійснюють реалізацію активів, та врегулювання процесу відбору оцінювачів активів при реалізації активів;

управління банківськими металами;

вартості активів, які передаються в управління Агентству, зокрема щодо поширення повноважень АРМА на активи, вартість яких менша, ніж 200 розмірів прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня відповідного року, а також ті, що підлягають стягненню за цивільними позовами фізичних та юридичних осіб, та на забезпечення зберігання речових доказів у кримінальних провадженнях; узгодження положень Закону України від 10 листопада 2015 року № 772-VIII “Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів” (далі – Закон № 772) та частини шостої статті 100 Кримінального процесуального кодексу України;

посилення статусу та відповідальності працівників АРМА, які виконують функції уповноваженої особи АРМА.

3. Рішення та Звіт надіслати Кабінетові Міністрів України і рекомендувати вжити заходів щодо:

1) розроблення та затвердження стратегічних (програмних) документів у сфері управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (термін – до 30 червня 2025 року);

2) виконання в повному обсязі Прикінцевих та перехідних положень Закону № 772 у частині розроблення і внесення до 30 червня 2025 року на розгляд Верховної Ради України законопроектів з метою удосконалення процесів управління активами, зокрема щодо:

забезпечення управління арештованими корпоративними правами (скасування обмежень щодо отримання згоди власника та передбачення відповідних запобіжних заходів);

запровадження етапу планування діяльності перед арештом (врегулювання взаємодії органів досудового розслідування та АРМА при підготовці клопотань щодо накладення арешту на активи, які планується передати в управління АРМА);

унормування пріоритезації кримінального арешту задля унеможливлення блокування виконання судових ухвал;

визначення конкретних заходів та чітких строків при передачі активів в управління Агентству з моменту винесення ухвали суду для всіх учасників цього процесу, а також встановлення строків для передачі Агентством активів управителям;

удосконалення процедур конкурсного відбору управителів активів, юридичних осіб, які здійснюють реалізацію активів, та врегулювання процесу відбору оцінювачів активів при реалізації активів;

врегулювання питань управління банківськими металами;

розгляду можливості передачі грошових активів в управління АРМА без встановлення обмеження їх вартості;

узгодження положень Закону № 772 та частини шостої статті 100 Кримінального процесуального кодексу України у частині вартості активів, які передаються в управління Агентству, при цьому розглянути доцільність поширення повноважень АРМА на активи, вартість яких менша ніж 200 розмірів прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня відповідного року, а також ті, що підлягають стягненню за цивільними позовами фізичних та юридичних осіб, та на забезпечення зберігання речових доказів у кримінальних провадженнях;

посилення статусу та відповідальності працівників АРМА, які виконують функції уповноваженої особи АРМА;

врегулювання питань оплати праці працівників АРМА як центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом, при цьому розглянути доцільність зупинення дії статті 13 Закону № 772;

3) вивчення доцільності впровадження нових моделей управління активами (в тому числі залучення інституту арбітражних керуючих до управління окремих категорій активів) та в разі необхідності розроблення і внесення відповідного законопроекту на розгляд Верховної Ради України (термін – до 30 червня 2025 року);

4) розроблення та затвердження до 31 травня 2025 року в установленому порядку нормативно-правових актів з питань:

унормування конкретних строків для надання висновків про наявність або відсутність концентрації для арештованих активів, що сприятиме збільшенню надходжень до державного бюджету від управління активами, із залученням Антимонопольного комітету України;

врегулювання порядку відбору організаторами електронних торгів оцінювачів активів у разі їх реалізації з урахуванням особливостей Закону № 772;

удосконалення порядку здійснення контролю за ефективністю управління активами;

удосконалення порядку конкурсного відбору банківських установ з урахуванням особливостей Закону № 772 та прийняття ними всіх валют, а також зношених купюр на інкасо зі сплатою комісії банку згідно з встановленими тарифами;

визначення форм типових договорів щодо управління активами та переліку витрат, понесених у зв'язку з управлінням ними;

встановлення чітких та прозорих критеріїв оцінки ефективності управління активами та збереження їх економічної вартості.

4. Рішення та Звіт надіслати Національному агентству України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, у п'ятнадцятиденний термін і рекомендувати:

1) розробити та внести до 31 травня 2025 року на розгляд Кабінету Міністрів України в установленому порядку проекти нормативно-правових актів про удосконалення процесів з управління активами, зокрема щодо:

забезпечення управління арештованими корпоративними правами (скасування обмежень щодо отримання згоди власника та передбачення відповідних запобіжних заходів);

запровадження етапу планування діяльності перед арештом (врегулювання взаємодії органів досудового розслідування та АРМА при підготовці клопотань щодо накладення арешту на активи, які планується передати в управління АРМА);

унормування пріоритезації кримінального арешту задля унеможливлення блокування виконання судових ухвал;

визначення конкретних заходів та чітких строків при передачі активів в управління Агентству з моменту винесення ухвали суду для всіх учасників цього процесу, а також встановлення строків для передачі Агентством активів управителям;

удосконалення процедур конкурсного відбору управителів активів, юридичних осіб, які здійснюють реалізацію активів, та врегулювання процесу відбору оцінювачів активів при реалізації активів;

врегулювання питань управління банківськими металами;

розгляду можливості передачі грошових активів в управління АРМА без встановлення обмеження їх вартості;

унормування конкретних строків для надання висновків про наявність або відсутність концентрації для арештованих активів, що сприятиме збільшенню надходжень до державного бюджету від управління активами;

врегулювання порядку відбору організаторами електронних торгів оцінювачів активів у разі їх реалізації з урахуванням особливостей Закону № 772;

удосконалення порядку здійснення контролю за ефективністю управління активами;

удосконалення порядку конкурсного відбору банківських установ з урахуванням особливостей Закону № 772 та прийняття ними всіх валют, а також зношених купюр на інкасо зі сплатою комісії банку згідно з встановленими тарифами;

визначення форм типових договорів щодо управління активами та переліку витрат, понесених у зв'язку з управлінням ними;

встановлення чітких та прозорих критеріїв оцінки ефективності управління активами та збереження їх економічної вартості;

узгодження положень Закону № 772 та частини шостої статті 100 Кримінального процесуального кодексу України у частині вартості активів, які передаються в управління Агентству, при цьому розглянути доцільність поширення повноважень АРМА на активи, вартість яких менша ніж 200 розмірів прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб

Документ СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА

33-37/28 від 13.03.2025 15:34

Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000365E3800F9A5CC00

Підписувач Пушко-Цибуляк Єлизавета Михайлівна

Дійсний з 12.01.2024 0:00:00 по 11.01.2026 23:59:59

на 1 січня відповідного року, а також ті, що підлягають стягненню за цивільними позовами фізичних та юридичних осіб, та на забезпечення зберігання речових доказів у кримінальних провадженнях;

посилення статусу та відповідальності працівників АРМА, які виконують функції уповноваженої особи АРМА;

врегулювання питань оплати праці працівників АРМА як центрального органу виконавчої влади із спеціальним статусом, при цьому розглянути доцільність зупинення дії статті 13 Закону № 772;

2) вдосконалити власні нормативні документи та привести їх у відповідність із вимогами Закону № 772 (термін – 30 квітня 2025 року);

3) провести суцільну інвентаризацію всіх ухвал суду, які передбачають передачу активів в управління АРМА, з метою забезпечення їх повного виконання (термін – до 31 травня 2025 року);

4) забезпечити прийняття та подальше ефективне управління всіма активами, передбаченими ухвалами судів (термін – до 31 травня 2025 року);

5) забезпечити відображення в бухгалтерському обліку всіх активів, які прийняті АРМА в управління (термін – до 31 травня 2025 року);

6) удосконалити Положення про Єдиний державний реєстр активів, на які накладено арешт у кримінальному провадженні, затверджене наказом АРМА від 01.10.2020 № 418, у частині процедур внесення інформації до ЄДРА, визначення повноважень і відповідальності інших учасників цього процесу (термін – до 31 травня 2025 року);

7) доопрацювати ЄДРА з метою наповнення інформацією, передбаченою частиною першою статті 25 Закону № 772, необхідною для прийняття ефективних управлінських рішень щодо поводження з активами (термін – до 31 травня 2025 року);

8) доопрацювати та забезпечити введення в промислову експлуатацію переданого на баланс Агентства у 2020 році програмного продукту “Система менеджменту активів АРМА” з метою автоматизації обліку активів (термін – до 31 травня 2025 року);

9) спільно з Офісом Генерального прокурора до 30 квітня 2025 року:

провести звірку даних щодо кількості ухвал судів та вартості активів, переданих на їх виконання;

на виконання статті 10 Закону № 772 розробити та видати спільні накази АРМА та Офісу Генерального прокурора з питань врегулювання взаємодії АРМА з органами прокуратури, органами досудового розслідування; доступу Агентства до Єдиного реєстру досудових розслідувань;

10) визначити результативні показники, які реально відображатимуть діяльність Агентства (в тому числі ефективність управління активами), та щорічно передбачати їх у паспорті бюджетної програми, а також забезпечити досягнення запланованих результативних показників.

3. Перелік запланованих об'єктом контролю заходів (відображений у додатку до Інформаційного повідомлення про виконання рішення Рахункової палати від 25 грудня 2024 року № 59-1) наведено у затвердженому Агентством 31.01.2025 Плані заходів, які передбачають забезпечення виконання всіх рекомендацій (пропозицій), наданих об'єкту контролю, що зазначені у Рішенні.

4. Висновки щодо реалізованих об'єктом контролю заходів:

Затверджений АРМА 31.01.2025 План заходів передбачає виконання всіх рекомендацій (пропозицій), наданих об'єкту контролю, які зазначені у Рішенні. Виконання наданих Рахунковою палатою рекомендацій розпочато.

Оцінивши надану інформацію та документи, що підтверджують виконання рекомендацій (пропозицій), Рахункова палата дійшла висновків, що об'єкт контролю почав впровадження 10 наданих рекомендацій (пропозицій). Статус впровадження рекомендацій (пропозицій) детально оцінено у додатку до цього інформаційного повідомлення. Рахункова палата контролюватиме виконання рекомендацій (пропозицій) та інформуватиме суспільство про стан їх виконання.

Член Рахункової палати

Єлизавета ПУШКО-ЦИБУЛЯК

Документ СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
33-37/28 від 13.03.2025 15:34
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000365E3800F9A5CC00
Підписувач Пушко-Цибуляк Єлизавета Михайлівна
Дійсний з 12.01.2024 0:00:00 по 11.01.2026 23:59:59

Додаток
до Інформаційного повідомлення
про виконання рішення Рахункової
палати від 25 грудня 2024 року № 59-1

Оцінка впровадження рекомендацій (пропозицій)

№ з/п	Зміст рекомендації (пропозиції)	Оцінка реалізації заходів у межах впровадження рекомендації (пропозиції)	Зміст зауваження та/або пропозиції щодо впровадження рекомендації (пропозиції)	Оціночний статус рекомендації (пропозиції)
1	Розробити та внести до 31 травня 2025 року на розгляд Кабінету Міністрів України в установленому порядку проекти нормативно-правових актів про удосконалення процесів з управління активами, зокрема щодо: забезпечення управління арештованими корпоративними правами (скасування обмежень щодо отримання згоди власника та передбачення відповідних запобіжних заходів); запровадження етапу планування діяльності перед арештом (врегулювання взаємодії органів досудового розслідування та Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (далі – АРМА) при підготовці клопотань щодо накладення арешту на активи,	Планом заходів АРМА про виконання рішення Рахункової палати від 25 грудня 2024 року № 59-1 передбачено провести: Розгляд законопроекту «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності діяльності у сфері виявлення, розшуку та управління активами» (реєстр. № 10069 від 18.09.2023). Розгляд законопроекту «Про внесення змін до Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» щодо гарантій незалежності та посилення інституційної спроможності» (реєстр. № 12374-1 від 08.01.2025). Розгляд законопроекту «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та інших законодавчих актів щодо врегулювання порядку інформування прокурорів про виявлення активів, на які може бути накладено арешт у кримінальному провадженні» (реєстр. № 11473 від 12.08.2024). Розгляд законопроекту «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реалізації принципу пріоритету кримінального арешту та вдосконалення діяльності	-	Розпочато

Документ СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
33-37/28 від 13.03.2025 15:34
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000365E3800F9A5CC00
Підписувач Пушко-Цибуляк Єлизавета Михайлівна
Дійсний з 12.01.2024 0:00:00 по 11.01.2026 23:59:59

	які планується передати в управління АРМА); унормування пріоритезації кримінального арешту задля унеможливлення блокування виконання судових ухвал; визначення конкретних заходів та чітких строків при передачі активів в управління АРМА з моменту винесення ухвали суду для всіх учасників цього процесу, а також встановлення строків для передачі АРМА активів управителям; удосконалення процедур – конкурсного відбору управителів активів, юридичних осіб, які здійснюють реалізацію активів, та врегулювання процесу відбору оцінювачів активів при реалізації активів;	Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» (реєстр. № 6144 від 07.10.2021). Розгляд законопроекту «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо посилено судовий контроль за здійсненням Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів управління арештованими активами» (реєстр № 12387 від 08.01.2025). Розробити законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо питань передачі активів, на які накладено арешт у кримінальному провадженні, для здійснення заходів з управління арештованими активами», зокрема внесення змін до Закону України «Про прокуратуру», Кримінального процесуального кодексу. Внесення змін до Методичних рекомендацій щодо послідовності дій працівників АРМА при підготовці та під час проведення конкурсного відбору управителів активами, затверджених наказом АРМА від 29.09.2023 № 223. Удосконалення договору щодо реалізації арештованих активів на електронних торгах у частині зобов'язання організатора інформувати АРМА щодо відбору оцінщика та фактичного укладення договору оцінки арештованих активів. Розгляд законопроекту «Про внесення змін до Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» щодо гарантій незалежності та посилення інституційної спроможності (реєстр. №12374 від 02.01.2025). Розгляд законопроекту «Про внесення змін до Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними		
--	--	--	--	--

	врегулювання питань управління банківськими металами; розгляду можливості передачі грошових активів в управління АРМА без встановлення обмеження їх вартості;	від корупційних та інших злочинів» щодо гарантій незалежності та посилення інституційної спроможності» (реєстр. № 12374-1 від 08.01.2025). Розгляд законопроекту «Про внесення змін до частини другої статті 21 Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними корупційних та інших злочинів» (щодо встановлення чіткого і прозорого механізму відбору управителів активами) (реєстр. № 10390 від 05.01.2024). У зв'язку з відсутністю у державних банків продукту «депозит в банківському металі» з фактичною поставкою (фактичне переміщення банківського металу до банківської установи для розміщення на умовах депозиту), управління банківськими металами можливо тільки шляхом їх реалізації. Це може бути врегульовано після прийняття проекту Закону «Про внесення змін до КПК України щодо врегулювання порядку інформування прокурорів про виявлення активів, на які може бути накладено арешт у КП» (реєстр. № 11473 від 12.08.2024), після прийняття якого прокурори будуть звертатися за роз'ясненням вибору способу управління, що забезпечить управління банківськими металами шляхом їх реалізації. Звернутись до уповноважених центральних органів виконавчої влади з метою обговорення питання щодо доцільності перегляду розмірів вартості активів, які мають бути передані в управління АРМА на підставі судових рішень з метою забезпечення їх збереження та збільшення економічної вартості. Зокрема, норма щодо встановлення вартості таких активів також регулюється статтею 100 Кримінального процесуального кодексу України як основного нормативно-правового акта, що визначає порядок кримінального провадження на території України. Врахувати рекомендації Міжнародної групи з протидії		
--	---	---	--	--

	унормування конкретних строків для надання висновків про наявність або відсутність концентрації для арештованих активів, що сприятиме збільшенню надходжень до державного бюджету від управління активами; врегулювання порядку відбору організаторами електронних торгів оцінювачів активів у разі їх реалізації з урахуванням особливостей Закону № 772; удосконалення порядку здійснення контролю за ефективністю управління активами; удосконалення порядку конкурсного відбору банківських установ з урахуванням особливостей Закону № 772 та прийняття ними всіх валют, а також зношених купюр на інкасо зі сплатою комісії банку згідно з встановленими тарифами;	відмиванню брудних грошей (FATF) щодо мінімальних порогових значень вартості активів для подальшої ідентифікації, замороження, конфіскації та концентрації на активних значущих випадках з метою уникнення навантаження на судову та правоохоронну системи через активи, які не мають стратегічної або фінансової цінності. Звернення до Антимонопольного комітету України щодо унормування конкретних строків для надання висновків про наявність або відсутність концентрації. Внесення змін до примірного договору щодо реалізації арештованих активів на електронних торгах у частині зобов'язання організатора інформувати АРМА щодо відбору оцінщика та фактичного укладення договору оцінки арештованих активів. Розроблення та подання на розгляд проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до пункту 19 Порядку здійснення контролю за ефективністю управління активами». Наказом Голови АРМА від 23.12.2024 № 577 затверджено комісії з метою проведення відбору державних банків для здійснення обслуговування операцій з управління грошовими коштами та банківськими металами, що прийнятті в управління АРМА. Результати розгляду пропозицій та вибору державних банків для обслуговування операцій з управління грошовими коштами та банківськими металами на 2025 рік затверджені наказом Голови АРМА від 14.01.2025 № 12 та опубліковано на офіційному вебсайті АРМА. Звернутись до державних банків України щодо здійснення та умов прийняття інших іноземних валют (крім доларів США та євро) для		
--	--	---	--	--

	визначення форм типових договорів щодо управління активами та переліку витрат, понесених у зв'язку з управлінням ними; встановлення чітких та прозорих критеріїв оцінки ефективності управління активами та збереження їх економічної вартості;	розміщення їх на умовах банківського вкладу на вимогу та розмір процентної ставки за такими валютами. Звернутись до державних банків України, що мають відповідний договір з іноземним банком-кореспондентом, щодо умов прийняття на інкасо зношених банкнот в іноземній валюті, враховуючи, що ступінь зношеності банкнот іноземної валюти встановлюється центральними банками відповідних країн і не підлягає регулюванню НБУ. Слід врахувати, що прийняті на інкасо банкноти надсилаються іноземному банку-кореспонденту для обміну й отримання придатних до обігу банкнот, що в умовах воєнного стану значно збільшують витрати та, як наслідок, комісійну винагороду уповноваженої банківської установи. За результатами наданих державними банками пропозицій визначити доцільність та джерело витрат на оплату комісії банків за прийняття на інкасо зношених купюр іноземної валюти. Врахувати, що згідно із статтею 20 Закону № 772 у разі надходження судового рішення про скасування арешту переданих в управління АРМА грошових коштів, АРМА перераховує законному власнику кошти та нараховані за ними проценти в повному обсязі. Розроблення та затвердження відповідного наказу АРМА. Розроблення та подання на розгляд проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку здійснення контролю за ефективністю управління активами» в частині встановлення критеріїв оцінки ефективності управління активами та збереження їх економічної вартості. Розроблення та подання законопроекту «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України щодо забезпечення впровадження	
--	---	--	--

	узгодження положень Закону № 772 та частини шостої статті 100 Кримінального процесуального кодексу України у частині вартості активів, які передаються в управління АРМА, при цьому розглянути доцільність поширення повноважень АРМА на активи, вартість яких менша ніж 200 розмірів прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня відповідного року, а також ті, що підлягають стягненню за цивільними позовами фізичних та юридичних осіб, та на забезпечення зберігання речових доказів у кримінальних провадженнях; посилення статусу та відповідальності працівників АРМА, які виконують функції уповноваженої особи АРМА; врегулювання питань оплати праці працівників АРМА як центрального органу виконавчої влади із спеціальним статусом, при цьому розглянути доцільність зупинення дії статті 13 Закону № 772	дієвого механізму управління активами, під час позовного провадження у справах про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави». Розгляд законопроекту «Про внесення змін до Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» щодо підстав притягнення до дисциплінарної відповідальності працівників Національного агентства» (реєстр. 10451 від 31.01.2024). Розгляд законопроекту «Про внесення змін до Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» щодо гарантій незалежності та посилення інституційної спроможності» № 12374-1 від 08.01.2025 щодо внесення змін до статті 13 Закону № 772.		
2	Вдосконалити власні нормативні документи та привести їх у відповідність із вимогами Закону № 772 (термін – 30 квітня 2025 року)	Планом заходів АРМА про виконання рішення Рахункової палати від 25 грудня 2024 року № 59-1 передбачено розроблення та подання проєктів нормативно-правових актів на розгляд Кабінетну Міністрів України та Голові АРМА	-	Розпочато
3	Провести суцільну інвентаризацію всіх ухвал суду, які передбачають передачу активів в управління АРМА, з метою забезпечення їх повного виконання	Планом заходів АРМА про виконання рішення Рахункової палати від 25 грудня 2024 року № 59-1 передбачено створити робочу групу з проведення інвентаризації ухвал суду, які передбачають передачу активів в	-	Розпочато

	(термін – до 31 травня 2025 року)	управління АРМА, із залученням представників Офісу Генерального прокурора та провести відповідну інвентаризацію		
4	Забезпечити прийняття та подальше ефективне управління всіма активами, передбаченими ухвалами судів (термін – до 31 травня 2025 року)	Планом заходів АРМА про виконання рішення Рахункової палати від 25 грудня 2024 року № 59-1 передбачено прийняття та забезпечення ефективного управління всіма активами, передбаченими ухвалами судів	-	Розпочато
5	Забезпечити відображення в бухгалтерському обліку всіх активів, які прийняті АРМА в управління (термін – до 31 травня 2025 року).	Планом заходів АРМА про виконання рішення Рахункової палати від 25 грудня 2024 року № 59-1 передбачено вжиття заходів щодо відображення в бухгалтерському обліку всіх активів, які прийняті АРМА в управління. Наказом від 04.12.2024 № 542 внесено зміни в облікову політику АРМА в частині визначення механізму відображення в бухгалтерському обліку (на позабалансових рахунках АРМА) господарських операцій з отримання арештованих активів, переданих в управління АРМА	-	Розпочато
6	Удосконалити Положення про Єдиний державний реєстр активів, на які накладено арешт у кримінальному провадженні, затверджене наказом АРМА від 01.10.2020 № 418, у частині процедур внесення інформації до ЄДРА, визначення повноважень і відповідальності інших учасників цього процесу (термін – до 31 травня 2025 року)	Планом заходів АРМА про виконання рішення Рахункової палати від 25 грудня 2024 року № 59-1 передбачено розроблення проекту змін до Положення про Єдиний державний реєстр активів, на які накладено арешт у кримінальному провадженні, затвердженого наказом АРМА від 01.10.2020 № 418, у частині внесення інформації до ЄДРА, визначення положень і відповідальності інших учасників цього процесу	-	Розпочато
7	Доопрацювати ЄДРА з метою наповнення інформацією, передбаченою частиною першою статті 25 Закону № 772, необхідною для прийняття ефективних управлінських рішень щодо поводження з активами (термін – до 31 травня 2025 року)	Планом заходів АРМА про виконання рішення Рахункової палати від 25 грудня 2024 року № 59-1 передбачено Робочій групі з питань модернізації та розвитку програмного забезпечення Єдиного державного реєстру активів, на які накладено арешт у кримінальному провадженні, утвореній відповідно до наказу Голови АРМА від 27.09.2024 № 439, проаналізувати можливість та напрацювати пропозиції щодо подальшої модернізації програмного забезпечення ЄДРА з метою наповнення інформацією, передбаченою частиною першою статті 25 Закону № 772, необхідною для прийняття ефективних управлінських рішень	-	Розпочато

		щодо поводження з активами		
8	Доопрацювати та забезпечити введення в промислову експлуатацію переданого на баланс АРМА у 2020 році програмного продукту «Система менеджменту активів АРМА» з метою автоматизації обліку активів (термін – до 31 травня 2025 року)	Планом заходів АРМА про виконання рішення Рахункової палати від 25 грудня 2024 року № 59-1 передбачено Робочій групі з питань доопрацювання та введення в експлуатацію програмного забезпечення «Система менеджменту активів АРМА», утвореній відповідно до наказу Голови АРМА від 27.09.2024 № 440, проаналізувати можливість доопрацювання програмного забезпечення ПЗ «СМА АРМА» для введення в промислову експлуатацію	-	Розпочато
9	Спільно з Офісом Генерального прокурора до 30 квітня 2025 року: провести звірку даних щодо кількості ухвал судів та вартості активів, переданих на їх виконання; на виконання статті 10 Закону № 772 розробити та видати спільні накази АРМА та Офісу Генерального прокурора з питань врегулювання взаємодії АРМА з органами прокуратури, органами досудового розслідування; забезпечити доступ АРМА до Єдиного реєстру досудових розслідувань	Планом заходів АРМА про виконання рішення Рахункової палати від 25 грудня 2024 року № 59-1 передбачено: створити робочу групу з проведення інвентаризації ухвал суду, які передбачають передачу активів в управління АРМА, із залученням представників Офісу Генерального прокурора, провести інвентаризацію ухвал та звірку даних щодо вартості переданих активів; розробити проєкт спільного наказу АРМА та Офісу Генерального прокурора «Щодо взаємодії АРМА з органами прокуратури, органами, що здійснюють досудове розслідування, з деяких питань передачі в управління активів, на які накладено арешт у кримінальному провадженні; провести узгоджувальні дії щодо виконання пункту другого статті 10 Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів», зокрема, щодо організації доступу до Єдиного реєстру досудових розслідувань (в порядку та обсязі, визначених спільним наказом Офісу Генерального прокурора та АРМА)	-	Розпочато
10	Визначити результативні показники, які реально відображатимуть діяльність АРМА (в тому числі ефективність управління активами), та щорічно передбачати їх у паспорті	Планом заходів АРМА про виконання рішення Рахункової палати від 25 грудня 2024 року № 59-1 передбачено визначення результативних показників, які реально відображатимуть діяльність АРМА (в тому числі	-	Розпочато

	бюджетної програми, а також забезпечити досягнення запланованих результативних показників	ефективність управління активами), та передбачення їх у паспорті бюджетної програми, а також забезпечення досягнення запланованих результативних показників		
--	---	---	--	--

Член Рахункової палати

Єлизавета ПУШКО-ЦИБУЛЯК

Документ СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
 33-37/28 від 13.03.2025 15:34
 Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000365E3800F9A5CC00
 Підписувач Пушко-Цибуляк Єлизавета Михайлівна
 Дійсний з 12.01.2024 0:00:00 по 11.01.2026 23:59:59